

Telegraful Român

Onor. Asociațiunea pentru literatura
română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:

pentru parohii cl. I Lei 7000.— cl. II Lei 5000.—
cl. III Lei 3000.— Particulari Lei 7000.— Autorități
și străinătate Lei 15.000.— De sprijin Lei 20.000.—

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45.— Articole nepublicate
nu se înapoiază.— Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiilor

un cm.² 20 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CREȘTINISM ȘI DEMOCRATIE

Vremurile actuale de profundă și hotărâtă orientare democratică, pun firească problema raportului dintre creștinism și democrație. Cu atât mai vădit, cu cât unii — din ignoranță, sau din rea credință — afirmă că creștinismul ar fi o concepție învechită și reacționară, care se opune progresului omenirii sub zările democrației. Așa încât, răspunsul just la această problemă, se impune acut ca spulberarea unei mari greșeli.

Pentru a răspunde luminat și nimerit la această problemă, trebuie să lămurim bine noțiunile necesare discuției și să fixăm apoi contingențele dintre creștinism și democrație.

În evoluția lui semaseologică, cuvântul *democrație* a trecut prin multe prefaceri.

Acest cuvânt are primordial un sens politic și anume indică un regim de guvernare. Și de fapt, în limbajul curent termenul *democrație* vizează mai întâi ideea unui popor care se guvernează prin el însuși. Acesta-i sensul voit de însuși etimologia cuvântului. El marchează ascensiunea poporului la putere. Prin urmare, democrația vrea să exprime o stare socială în care puterea politică este exercitată — prin reprezentanții săi aleși — de către întreg corpul social, fără deosebire de clasă și nici de castă. E guvernarea poporului prin popor și nu guvernarea unei părți a poporului, prin alta. Acesta e sensul profan actual al cuvântului *democrație*. (Cf. Schwalm B.: *Dictionnaire de Théologie catholique*; t. IV, 1-ere partie, col. col. 272—274).

Prin însuși esența sa, democrația cere o iubire sinceră față de binele comun, o iubire activă față de popor, care se inspiră din marile idei umanitare: libertate, egalitate și fraternitate, brodate pe beteala unui profund duh de pace și armonie socială. Străbătută până în cele mai adânci fibre ale ei de spiritul autentic creștin, democra-

ția promovează adevărata prosperitate a popoarelor.

În al doilea rând, cuvântul *democrație* are un sens de mișcare socială, derivat din sensul prim. Introducerea sufragiului universal, pe de o parte, și suferințele provocate în clasa muncitoare prin transformările tehnice industriale, pe de alta, au popularizat ideea de guvernământ în slujba poporului, cuvântul *popor* fiind folosit de data aceasta în sensul particular de clasă muncitoare. Asociația la putere prin dreptul său de sufragiu, această mulțime a impus aleșilor săi și presei, o mai mare grijă și păsuire pentru nevoile și interesele sale. Înălțării politice a democrației, îi urmă o mișcare de opinie, care reclamă, studiază și provoacă anumite măsuri în favoarea muncitorilor manuali, ca: legi noi cu privire la sindicate, asigurări obligatorii împotriva riscurilor profesionale și accidentelor de muncă, inspecția atelierelor, legi asupra igienei localurilor și locuințelor. Cu considerarea la inspirator și la beneficiar al acestei mișcări, care este poporul, în speță clasa muncitorească, toată această mișcare socială a primit calificativul de *democratică*. În acest nou sens, *democrația* reprezintă un scop special al inițiativei private și al acțiunii guvernamentale. În loc de a desemna un regim politic, așa cum vor etimologia și sensul primordial al cuvântului, sensul termenului *tehnice democrație* se extinde — prin analogie — asupra unei mișcări sociale în sprijinirea clasei muncitoare. Iată, cum sensul etimologic și primordial al cuvântului *democrație*, se toarnă în același al unei noțiuni înrudite și corelate: *demofilia* (iubirea de popor). Acesta e sensul cuvântului, când zicem: măsuri democratice sau legi democratice; adecă vrem să spunem: intervenții izvorâte din iubirea de popor. Subliniem apăsător faptul că acest sens nou al cuvântului *democrație* a devenit clasic la toți aceia, cari

se interesează de binele muncitorilor manuali, fie dela țară, fie dela oraș. (Cf. Schwalm: O. c. col. 277—278). Prin urmare, în însuși evoluția sa profană — prezentată sine ira et studio — cuvântul *democrație* a ajuns să se confunde cu însuși *demofilia* și înseamnă iubire de om sau de popor. Pornită dela un sens mai exterior politic: guvernarea unui popor prin el însuși, respective prin aleșii săi, evoluția ideologică a cuvântului *democrație* a pătruns — prin însuși dezvoltarea firească a lucrurilor — spre interior: iubirea de om și de popor.

Odată definit sensul viu al cuvântului respectiv, trecem să arătăm: Care sunt contingențele dintre democrație și creștinism.

Ca regim politic și ca mișcare socială, democrația se subordonează ținutelor vieții prezente. Ca atare, și în sens riguros vorbind, ea nu se încadrează în preocupările creștinismului, care este orientarea spre Transcendent și trăire în strictă conformitate cu ținta ultimă: desăvârșirea omului și fericirea lui veșnică. Dar, întrucât organismul haric teandric al creștinismului, — reprezentat concret prin Biserica Mântuitorului — nu separă ordinea naturalului de aceea a supra-naturalului, ci le imbină organic, urmărind ridicarea și desăvârșirea naturii sub flacăra transfiguratoare a harului divin; întrucât pe de altă parte, orice acțiune liberă și conștientă a omului se încadrează firească în domeniul moralei creștine și trebuie să fie normată de principiile acesteia: *democrația se impune atenției creștinismului ca unul ce îmbrățișează — prin însuși esența sa — orientarea și sprijinirea omului și a poporului spre desăvârșire*.

Deci, dacă pe creștinism îl interesează democrația, să vedem mai îndeaproape, care este raportul dintre democrație și creștinism.

Prin însuși esența sa, creștinismul este așa de profund democratic, încât între el și democrația adevărată, este un raport genetic. Căci dacă democrația se reduce în fond la iubirea de

om și de pace — întrucât aceasta-i mediul prielnic pentru desăvârșirea ei — atunci creștinismul este însuși leagănul de naștere și maturizare a democrației, precum și expresia ultimă a celui mai pur spirit democratic. Dovadă nesdruncinată despre aceasta e faptul că democrația a apărut și s'a dezvoltat în faza creștină a istoriei lumii. Creștinismul este evoluția lentă a omenirii, care a deschis drumul biruitor al adevăratei democrații.

Concepută în lumină și duh creștin, democrația adevărată nu este numai un regim politic sau un program social, ci este mai presus de toate o concepție de viață, care dă drept omului să fie considerat ca scop în sine și nu numai ca un mijloc sau ca un instrument în rândul celorlalte obiecte din mecanismul vieții naturale. Creștinismul este prin însuși esența sa, religioasă prin excelență a persoanei și a personalității. El așează în centrul tuturor preocupărilor umane, ideea personalității, valoarea morală și demnitatea excepțională a omului, pe care se străduiește să-l ridice la deplina lui actualizare și desăvârșire, prin punerea în lucrare a tuturor forțelor sale creatoare sub aripa ocrotitoare a credinței, nădejdi și iubirii față de Creator. (Bălan Nicolae Dr.: *Evangelhia și Democrația*, Ortodoxia și Neamul. Biserica și Statul. Sibiu 1923, p. 7). Această părere despre om determină însuși întreaga concepție de viață a lui.

Însuși Intruparea Mântuitorului, din adâncul de taină al căreia se desprinde sensul primordial al creștinismului, are un pronunțat caracter antropocentric: de punere în lumină deplină a marelui valori a omului ca personalitate, și de promovare optimă a destinului său. Căci însuși Dumnezeu se face om, ca să-l izbăvească și ridice pe om. Pe de altă parte, Intruparea este manifestarea dinamică a celei mai totale jertfiri pentru binele poporului. Modul venirii în lume a Mântuitorului este ultima expresie a coboririi Celui mai mare, mai puternic și mai înalt, în mijlocul celor de jos, umil,

FOIȘOARA

CAPITOLUL IV

Organizarea misionarismului laic în lupta antisectară

[23]

de Preot Dr. Cornelia Sârbu

După faza primă a recrutării, urmează cea de a doua: a pregătirii celor aleși să devină misionari laici antisectar. Prin însuși esența sa, misionarismul laic antisectar are neove de un timp îndelungat pentru a crește organic; el nu poate fi pregătit în câteva săptămâni sau luni. Căci fără o școlire durabilă și sistematică și fără osteneală, nu se poate ajunge la misionarism laic antisectar.

Fiind în esența sa duh de viață ortodoxă, pregătirea misionarismului laic antisectar nu se face numai în cadrul școlirii speciale pentru aceasta ci în toate asociațiile destinate creșterii păstorișilor, în duh ortodox.

Precum se vede, pregătirea misionarismului laic antisectar începe dela tineret și chiar dela copii. Încă în școala primară preotul trebuie să pună bazele respectivului misionarism, printr-o catehizare conștientă și conștin-

cioasă. Dacă mișcărilor ideologice recente au trezit și mai mult, în sânul tineretului, conștiința misiunii și a responsabilității sale în viața unui neam, atunci preotul are datoria să sustragă tineretului din arena luptelor politice și să-l atragă în spre acțiuni folositoare neamului. Dacă tineretul e chemat să făurească destinul neamului și să muncească spre binele poporului, atunci el trebuie să activeze și în domeniul misionarismului laic antisectar. Drept aceea, catehizarea din școala primară trebuie să fie efectiv continuată în cursul supraprimar și în școala secundară, din programul de învățământ al cărora n'ar trebui să lipsească predarea unor elementare cunoștințe de sectologie. Pentru că ceea ce a făcut Mântuitorul pentru tinerii din vremea Lui, aceea suntem chemați să facem și noi pentru cei de azi. Tinerii trebuie crescuți în duh misionar.¹

Pepinierea de formare a duhului ortodox în tineret și de introducere foarte elementară în misionarismul laic antisectar, sunt societățile religioase pentru adulți: „Sf. Gheorghe” pentru tineri, „Anastasia Șaguna” pentru fete. Potrivite sunt în acest scop și așa numitele „Școli duminecale”. În toate acestea, păstorul de suflete, va da tineretului educație misionară, aprofundând convingerea re-

ligioasă, cultivând conștiința ortodoxă dinamică și desvoltând dragostea pentru citirea sf. Scripturi. Deplin conștient de adevărul că „Sectarii nu pot fi învinși decât cu Biblia”,² să-i familiarizăm pe tineri cu citirea sf. Scripturi și cu aprofundarea ei. Același lucru trebuie să se facă și în cadrul școlilor cantonale, în care elevii respectivi să fie deprinși cu mânărea Bibliei, să învețe elementele necesare pentru combaterea sectelor și să primească instrucțiuni pentru colportaj.

Continuarea acestor pregătiri inițiale o face preotul în cadrele asociațiilor religioase „Oastea Domnului” și „Reuniunea femeilor”, cea dintâi având să îmbrățișeze în special latura misionarismului antisectar combativ,³ iar cea de a doua îndeosebi latura asistenței materiale a respectivului misionarism. Prin urmare, cea dintâi bază — și anume baza fundamentală! — a pregătirii misionarilor laici antisectar o face preotul prin activarea intensă a tuturor cadrelor asociațiilor religioase pomenite. Așa încât, recrutarea propriuzisă a viitorilor misionari laici antisectar se face tocmai dintre acei credincioși, cari au dat cele mai bune rezultate în pregătirea inițială.

¹ Colan Nicolae: La luptă dreaptă! Un capitol de strategie misionară. Sibiu 1926, p. 29.

² Secaș Gh. Pr.: Rolul „Oastei Domnului” în lupta antisectară. În Revista teologică, Nov. 1937, p. 418 sq.; Marcu T. Gr.: Apostolia „Oștii Domnului”. În „Revista teologică”, Iunie 1939, p. 238.

³ Cristescu Gr. Dr.: Fă lucrul evanghelistului. Sibiu, 1929, p. 28 și 43.

și obidiți. Iar lucrarea Sa în lume a realizat slujirea deplină a nevoilor poporului, purtând pe umerii Lui toate necazurile, suferințele și sarcinile acestuia. Această slujire desăvârșită a culminat în jertfirea Sa pe cruce pentru izbăvirea tuturor.

Iubirea caldă a lui Iisus față de cei mulți, s'a revărsat în cea mai sinceră și mai activă milă față de popor. Din gura Lui a răsunat pentru prima dată și în pleneră rezonanță, expresia: «Mi-e milă de popor». Mila Sa s'a ridicat până la identificarea Lui deplină cu cei umili și înviforați: «Intrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai mei prea mică, mie mi-ați făcut» (Matei 25, 40).

Cât de semnificativă și concludentă este atitudinea Mântuitorului față de popor, cu prilejul minunii înmulțirii pâinilor în pustie!.. Iată-L pe Iisus în fața gloatelor: El stăpără noroadale suferinde și flămânde de pâine, iubire și de pace, săvârșind prin aceasta cea mai uriașă reformă socială profund democratică. Atitudinea Lui este iubirea de popor (demofilia), manifestată în cea mai sinceră milă față de cei obidiți. Mai presus de toate ideologiile și sistemele politice, sociale și filosofice, Mântuitorul aduce în lume iubirea de popor, adăncită în mila față de suferințele lui. Mărturisirea Lui: «Mi-e milă de popor», exprimă trăirea integrală a întregii dureri și strămătorii a mulțimii apăsate. Dar sentimentul s'a revărsat în faptă imediată. Pentru a ne învăța că adevărata democrație este iubirea de popor, care îmbrățișează durerea poporului, spre a i-o vindeca fără amănare. Ea cuprinde pe omul întreg, promovându-i atât îndestularea sufletească cât și pe cea trupească. Atitudinea Mântuitorului ne învață că singura putere de îndestulare și de pacificare, este iubirea lui Hristos. Că singura cale de izbăvire a misticilor pe problema sociale și de instaurare deplină a unei democrații adevărate și fericite, este: *Iisus în inima noroadelor!*

Iar cât privește celălalt aspect fundamental al democrației: iubirea de pace, el și-a găsit glăsuirea încă în primele momente ale coboririi în lume a Mântuitorului, în minunatele acorduri ale inimii îngeresc: «Pe pământ pace, și între oameni bunăvoire» (Luca 5, 14). Inuși sensul primordial al Intrupării este împăcarea celor de sus cu cei de jos și sălășluirea păcii între oameni. Cine e împăcat cu Dumnezeu: Tatăl tuturor, e împăcat și cu frații săi: toți oamenii, ca fii ai unuia și aceiași Părinte.

Marile idei democratice de: libertate, egalitate și frățietate, sunt bunuri aduse în lume de creștinism, iar revoluția franceză nu le-a născut, ci numai le-a impus prin sânge.

Nimeni pe lume n'a respectat

și promovat mai deplin libertatea omului, ca Mântuitorul care a condiționat până și mântuirea, de voința liberă a suferindului. Căci pe fiecare îl întreba stăruitor: «Vrei să fii sănătos?» Și tot de către Mântuitorul s'a lansat în lume marele principiu: «Duhul este cel care face liber».

Prin supunerea Mântuitorului în fața legilor și a celor chemați să le aplice, El a consacrat principiul egalității tuturor în fața legilor, fără nici o deosebire de rang, de clasă sau de privilegii. Și tot în inima învățăturii Sale, tronează principiul: «Nu mai este ludeu nici Elin, nu mai este rob nici slobod, nu mai este parte bărbătească nici femeiască, pentru că voi toți unul sunteți în Hristos Iisus» (Galateni 3, 28).

În fine, prin legea fundamentală a creștinismului pe care a consacrat-o «Să iubești... pe aproapele tău ca pe tine însuși» (Luca 10, 27) și «Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc» (Luca 6, 27), Mântuitorul a consfințit frățietatea dintre oameni, care rodește pacea și bunăvoirea dintre toate popoarele lumii.

Dacă înrudirea dintre creștinism și adevărata democrație este așa de strânsă, încât se identifică în esență, urmează implicit că democrația nu poate ființa decât în înfrățire armonică cu creștinismul. Pentru că între ele există o corelație funcțională.

Între democrație: sistem politic și mișcare socială, și creștinism, există numai o deosebire de metodă: Cea dintâi pleacă dela revoluția din afară înăuntru, iar cel din urmă pornește dela revoluția dinăuntru în afară. Mântuitorul n'a schimbat rânduiala socială prin reforme de natură respectivă, tocmai pentru că știa că schimbarea va veni dela sine, odată cu transformarea duhului din om. Creștinismul vrea o transformare nu de sus în jos ci de jos în sus. Prin transformarea creștină launtrică de jos în sus, se va înscăuna cea mai adâncă și trainică democratizare a vieții popoarelor.

Drept aceea, realizarea integrală a democrației ca sistem politic și ca mișcare socială, necesită o infuzare a omului cu duhul de viață autentic creștin, din care va răsări pleiada de virtuți cardinale și cetățenești, crescute la umbra oblăduitoare a marilor virtuți teologice. Căci suportul primordial al adevăratei democrații este cel moral, și numai prin ridicarea poporului la nivelul unei adevărate trăiri în duhul moralei creștine, se pun bazele buneistării și buneiviorii dintre oameni.

CORNELIU SÂRBU

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Pe această pregătire inițială se clădește apoi pregătirea specială pentru misionarismul laic antisectar. Lucrarea de pregătire specială are de scop introducerea respectivelor persoane în cunoștințele necesare ca și în duhul misionar necesar. Această pregătire se face în cadrul unor cursuri speciale.

Cursurile speciale vor fi organizate în strictă conformitate cu ființa respectivă. Ele vor intensifica, coordona și desăvârși cunoștințele câștigate deja și vor maturiza totdată duhul misionar antisectar. Precum se vede, cursurile acestea au două laturi: a) una teoretică și b) alta practică, ambele la fel de importante și de necesare.

Dacă nu toți preoții sunt destoinici în scopul respectiv, cursurile acestea se vor organiza la fiecare protopopiat sau în câteva parohii din protopopiat. În cazul din urmă, preoții sunt datori să trimită laici selecționați din toate păturile sociale.

Cât privește timpul acestor cursuri, ele se vor organiza — la sate — de predilecție iarna, când credincioșii sunt mai liberi, iar la orașe, și în alte anotimpuri. Cursurile se vor ține în anumite zile din săptămână și în anumite ore fixe, cu predilecție seara, pentru ca toți să fie liberi de alte preocupări și să poată participa regulat.

Iar cât privește locul, cursurile se vor ține în vreo sală de clasă a școlii primare sau chiar în biserică.

În câțiva timp de muncă sistematică, preotul va împărtăși elevilor săi tot ceea ce este mai indispensabil pentru cultura inimii și cultura minții viitorilor misionari laici antisectari.

Cultura inimii va tinde spre maturizarea duhului ortodox misionar antisectar, prin adâncirea vieții religioase a celor recrutați, pentru a face din ei adevărați misionari ai rugăciunii, ai pocăinței și ai deseii cuminecări, precum și ai exemplului bun și ai faptei bune, bine știind că cea mai eficientă predică antisectară este predică unei vieți de adevărat creștin. Aceasta se va face prin rugăciune, citirea sf. Scripturi, spovedanie, cuminecare, meditații și săvârșirea de fapte bune. Totodată cursușii vor fi deprinși a fi modești, blânzi, cu tactică și cu foarte multă răbdare.

Cultura minții va tinde spre introducerea ascultărilor în ființa, necesitatea, scopul și metodologia misionarismului laic antisectar, predând totdată elemente din toate domeniile teologice, necesare bunei activități a acestui misionarism, în special: sectologie, în care va intra cunoașterea sectelor, combaterea lor și metodologia luptei antisectare, scurt înțelegerea în dialectica antisectară. La acestea, se vor adăuga: înțelegerea în psihologia sectelor și în tehnica colportajului. Pentru că singurul manual de religie al sectarului este sf. Scriptură,¹ se va pune multă impor-

¹ Colan N.: O, c. p. 29.

în slujba poporului

Intâiul bilanț al Cooperativei „Sănătatea Neamului”

Sub președenția I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și prin osârda destoinicului cooperator care-i dl Ioan N. Ciolan, în 8 August 1943 a luat ființă Cooperativa sanitară și de ajutor reciproc „Sănătatea Neamului”. Actul constitutiv a fost semnat de 1964 membri.

Suntem în posesiunea bilanțului de activitate pe primul an de funcționare a acestei instituții de folos obștesc. El este — modest spus — excepțional. Iată câteva date!

După terminarea lucrărilor pregătitoare pentru începerea activității, prin amenajarea localurilor și instalarea aparatelor și instrumentelor necesare funcționării filialelor sale, cooperativa a organizat și pus în funcțiune la 1 Ianuarie 1944, șase cabinete dentare, patru maternități comunale și 12 circumscripții medicale.

Un număr de șase medici dentiști, un medic ginecolog, un medic specialist pentru nas, gât și urechi și 12 medici universali au activat în cadrele cooperativei „Sănătatea Neamului”, cu unele întreruperi din cauza concentrărilor sau a mobilizării, în cursul anului 1944, ajutate în lucrările lor de cinci laborante la cabinetele dentare și patru moașe pe lângă maternitățile comunale.

Cu toate greutatele inerente începutului, dar mai ales cu acelea impuse de starea de războiu continuă, prin concentrarea personalului medical și lipsa de mijloace de transport, cooperativa „Sănătatea Neamului” și-a încheiat primul și cel mai greu an al activității sale, cu următorul bilanț de realizări:

- a) s'au dat 4788 consultații medicale asociațiilor și familiilor lor, fie la domiciliul lor, fie în cabinetele medicilor universali sau la dispensarele cooperativei;
- b) s'au dat 3735 consultații împreună cu lucrări, la cabinetele dentare;
- c) s'a dat asistență și îngrijire la 161 lehuze, dintre cari la 62 în maternitățile proprii ale cooperativei și s'au făcut 480 vizite medicale prenatale;
- d) s'au internat în spitale 26 asociați bolnavi grav și pentru intervenții chirurgicale;
- e) au fost salvate dela moarte cinci femei cu nașteri anormale, care au fost transportate de cooperativă la clinica din Sibiu;
- f) s'au făcut 1760 vizite la domiciliul asociațiilor în vederea întocmirii carnetului de sănătate al familiilor asociațiilor și pentru sfaturi și îndrumări igienice, în cadrul acțiunii preventive.

2. Realizările de mai sus, făcute în împrejurări cu totul excepționale, dovedesc cu prisosință că încrederea unora cari au privit cu nelcredere această operă de asistență sanitară și socială, n'au avut niciun temelu.

Cooperativa „Sănătatea Neamului”, nu s'a acuzat de niciun sprijin, nici

moral, nici material, din partea Ministerului Sănătății, care a rămas indiferent față de programul și activitatea cooperativei, mărginindu-se numai la acordarea autorizațiilor de funcționare a instituțiilor sale sanitare.

Nici un sprijin de niciun fel n'a avut această cooperativă dela nicio altă instituție publică, județ sau comună.

Intregul personal medical și auxiliar, precum și toate instrumentele, materialele și medicamentele și le-a plătit din fonduri proprii.

În anul 1944, în orașul și județul Sibiu, cooperativa „Sănătatea Neamului” a cheltuit pentru mai buna stare a sănătății poporului suma de 14,500,000 Lei.

Datorită activității deslășurată de medicii cooperativei, un număr de 980 locuitori s'au înscris membrii, în cursul anului 1944, din proprie inițiativă, convinși de foloasele cooperativei.

Azi cooperativa are un număr de 2820 asociați capi de familie, cu un număr total de 8860 membrii componenți ai lor.

Deci numărul persoanelor cărora cooperativa le dă asistență sanitară este de aproape 9000 și crește mereu. Acest fapt dovedește cu prisosință utilitatea acestei noi creații cooperative.

Dar nu numai atât!
Cooperativa sanitară și de ajutor reciproc „Sănătatea Neamului” este azi un îndreptar prețios pentru viitoarea așezare a organizației sanitare a țării și a asigurării sociale.

Azi, cooperativa „Sănătatea Neamului”, opera încercatului cooperator sibian dl I. N. Ciolan, este finanțată de unitățile cooperative economice din orașul și județul Sibiu, cari varsă sub formă de subvenții, fondurile necesare susținerii ei, din beneficiile ce acestea le realizează din operațiunile comerciale.

Nici nu se putea da o mai rațională și mai bună întrebuințare a acelor beneficii, decât aceasta, a alinării suferințelor trupesti ale celor săraci, a îngrijirii sănătății poporului nostru dela sate, ros de boale de tot felul.

Preoțimea arădană constituită în „Uniunea Preoților Democrați din România”. — În urma apelului făcut, în 24 Aprilie a. c. s'a ținut la Arad adunarea de constituire a preoțimii în secția locală „U. P. D.”, participând un număr însemnat de preoți. Cu acest prilej, s'a ales și comitetul secției, având ca președinte pe pâr. Prot. Vlorel Mihuțu, iar ca vice președinte pe pâr. Prof. Dr. Petru Deheleanu dela Academia teologică. Ca președinte ad-hoc al adunării de constituire a funcționat pâr. Dr. Nicolae Popovici, rectorul academiei teologice. S'au făcut toate pregătirile pentru ca secția să pășească serios la lucru. Le urăm spor la muncă în noul drum.

În câțiva timp de muncă sistematică, preotul va împărtăși elevilor săi tot ceea ce este mai indispensabil pentru cultura inimii și cultura minții viitorilor misionari laici antisectari.

Cultura inimii va tinde spre maturizarea duhului ortodox misionar antisectar, prin adâncirea vieții religioase a celor recrutați, pentru a face din ei adevărați misionari ai rugăciunii, ai pocăinței și ai deseii cuminecări, precum și ai exemplului bun și ai faptei bune, bine știind că cea mai eficientă predică antisectară este predică unei vieți de adevărat creștin. Aceasta se va face prin rugăciune, citirea sf. Scripturi, spovedanie, cuminecare, meditații și săvârșirea de fapte bune. Totodată cursușii vor fi deprinși a fi modești, blânzi, cu tactică și cu foarte multă răbdare.

Cultura minții va tinde spre introducerea ascultărilor în ființa, necesitatea, scopul și metodologia misionarismului laic antisectar, predând totdată elemente din toate domeniile teologice, necesare bunei activități a acestui misionarism, în special: sectologie, în care va intra cunoașterea sectelor, combaterea lor și metodologia luptei antisectare, scurt înțelegerea în dialectica antisectară. La acestea, se vor adăuga: înțelegerea în psihologia sectelor și în tehnica colportajului. Pentru că singurul manual de religie al sectarului este sf. Scriptură,¹ se va pune multă impor-

tanță pe cunoașterea temeinică a Bibliei și pe deprinderea mânuirii ei cu iscusință. De aceea preotul va citi, comenta și sublinia îndeosebi locurile scripturistice menite să risipească falsele învățături sectare și-i va convinge despre adevărul credinței ortodoxe. Nu va lipsi nici înțelegerea în asistența socială. Firește, cea mai bună metodă este ca aceste două laturi ale pregătirii misionarului laic antisectar, să se facă concomitent printr'o pedagogică alcătuire a programului de lucru.

După primul curs, urmează un curs de selecționare și continuare prin adâncirea, a pregătirii deja primite. Cel ce vor trece și această probă, vor fi trimiși apoi la acțiune.

Intrucât „Oastea Domnului” este un mijloc minunat și eficient de coordonare a forțelor religioase în lupta pentru credință, ea poate servi — desigur numai acolo unde e puternică și bineorganizată — drept cadru, în care să se facă pregătirea misionarilor laici antisectari.

Pentru că în componența misionarismului pregătitor intră și strângerea de mijloace materiale necesare punerii în funcțiune a misionarismului laic antisectar, preotul se va ocupa concomitent și cu această problemă, înțelegând totdată mai ales femeile în tainele asistenței sociale a sectarilor, pregătindu-le pentru a le aduce acestora ajutoare bănești sau îngrijire pe patul de boală. Aceasta cu atât

Ruga dela Mănăstire

Solia de bucurie pe care a adus-o în lume încetarea războiului, cu câteva zile înainte de „Izvorul Tămăduirii”, a mărit foarte mult numărul închinătorilor dela Mănăstirea Brâncoveanu din acest an. Ceriul ne-a dăruit cu o zi plină de senin și de căldură, cum de vreo 8 ani n'a mai fost în ziua de „Izvor”. Inchinătorii curgeau din toate părțile în haină de sărbătoare, cu inimii vesele, gata de prăznuire. Și-au venit, după socotilele mai multora din cei de față, cam la vreo 6000 de credincioși, din 8 județe și din sute de orașe și sate. Preoți au fost peste 30.

Năvala aceasta a unui număr atât de însemnat de credincioși spre Mănăstire ne-a umplut sufletul de bucurie. Felul cum s'au purtat în decursul sfințelor slujbe, evlavla pe care și-au arătat-o cu toții a fost pentru noi un semn de bună nădejde. Fiii neamului nostru s'au arătat plini de mulțumire înaintea Atotputernicului Dumnezeu, pentru încetarea vărsării de sânge și pentru așezarea păcii în aceste părți ale lumii. Inchinătorii dela Sâmbăta din acest an, au ținut să aștearnă ruga lor de recunoștință înaintea ceriului pentru pacea pe care Dumnezeu a îngăduit să fie așezată între popoare.

O singură măhnire au avut pelerinii Mănăstirii Brâncoveanu în acest an, că n'au avut în mijlocul lor pe Înalt Prea Sfințitul Mitropolit NICOLAE dela Sibiu. Cu toate că îl s'a lămurit că I. P. S. Sa se află în pace la Sibiu, ei întrebau mereu, unde este și cum de n'a venit? Se obișnuiseră să-și aibă Arhiepiscopul în flecare an în mijlocul lor și-acum, le lipsea tuturor. Turma se vedea stingeră fără păstor.

Incolo, la Mănăstire s'au împlinit toate de marele sobor al preoților slujitori. Dumnezeu ne-a făcut parte de minunate clipe de trăire duhovnicească. Altarul ridicat în pădurea de fagi a fost un adăpost forțat pentru închinători, iar flecare copac slujea drept strană. Sfânta Liturghie, Maslul și Sfeștania au fost ascultate cu toată evlavla. Cuvânt de învățătură și de întărire au rostit: Diacon N. Mladin, Prot. V. Stoicane, preot Tr. Ciocănelea, Ierom. Serafim și subsemnatul. Lucrearea de zidire sufletească a fost dusă mai departe în adunarea Oastei Domnului, după masă, când au luat cuvântul pe lângă preoți, frații Augustin Toma din Vecerd. Simion Bogdan din Rod.

Dar pe lângă bucuriile duhovnicești de care ne-am împărtășit în acest an la Mănăstirea Brâncoveanu, se cuvine să spunem două cuvinte și despre ceea ce am găsit la Mănăstire. Astăzi, se poate spune că acest așezământ, ctitorie voievodală, reînviat de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, se află deplin

Lumina lumii

Cuvântare ținută la o adunare preoțească

„Eu sunt lumina lumii. Cel ce vine după mine, nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții”.

Ev. Ioan 8, 12.

Iubiții mei Frați în Hristos, — Si-așe încă, în amintirea noastră, jertfa de pe cruce a Domnului Iisus, făcută din curată dragoste pentru noi; privim îndușoși cum se coboară în mormânt trupul lui istovit de chinurile răstignirii și împreună cu el cum se înmormântează și nădejtile ucenilor Lui și după 3 zile șimțim și noi bucuria și însufințirea apostolilor și auzim cum ciocotesc dealurile și văile de cântarea de biruință: Hristos a înviat!

Domnul petrece pe pământ încă 40 de zile, în care timp descopere învățăceilor săi, mai înțelegători acum, tainele împărăției lui Dumnezeu.

Și acum se apropie timpul despărțirii. Peste 2 zile se va înălța la cer și se va așeza în mărirea Sa.

De aceea astăzi biserica ne pune înainte ca izvor de mîlă în sf. Evanghelie cuvintele: „Încă puțină vreme lumina e cu voi. Umblați, până când aveți lumina...”

Și noi, întruniți în această adunare cu scopul de a ne examina conștiința, de a ne întoarce privirile înapoi, în noi înșine, de a ne da seama de rosturile noastre, de a asculta părerile altora, de a ne verifica pe ale noastre, de a ne făuri și desăvârși tot mai bune arme de luptă, iată ne dăm seama din nou la auzul sfintei Evanghelii,

că: Hristos este lumina noastră,

Hristos este viața noastră,

Hristos este puterea noastră.

Nu este nimenea aici, care să se îndoiască de acestea.

Dela Hristos am primit viața noastră sufletească, cu toate bunurile ei, de la taina preoției și puterea de a conduce, dela el lumina minții noastre.

organizat. Biserica este înflorită ca un crin; din clopotniță răsună prelung dangăt de clopote; pelerinii își au casa lor de adăpost unde intră peste 500 de persoane. Casa călugărilor cu peste 10 încăperi este de asemeni refăcută, astfel încât, unde privești, rămâi întărit de sporul și buna rândulala dela Mănăstire. Călugărilor cărturari, în frunte cu Ierom. Serafim, părintele Arsenie, cu diaconii N. Mladin și V. Șortan, sunt cea mai bună cheazășie pentru îndeplinirea mîinii sfinte a Mănăstirii Brâncoveanu. În vatra mănăstirii se află foarte mulți slujitori bărbăți cucernici și femei evlavioase, cari doresc să ajungă frați și surori de mănăstire, tot atâția ucenici ai călugărilor dela Mănăstire. Toate acestea sunt dovezi grăitoare despre puterea de viață duhovnicească a Mănăstirii din munții Făgărașului.

Preot Gh. Secaș

Și atunci pentru a putea păstra în noi toate aceste daruri și ale face cât mai lucrătoare, ne dăm seama că trebuie să ținem viu contactul cu Iisus prin rugăciune, prin meditație, prin citirea Sfintei Scripturi, prin studiu neconținut, prin sfințele Lui taine, prin toate mijloacele, pe cari Biserica noastră ni le pune din belșug la îndemână.

Căci iată, noi nu suntem simpli, ucenici ai Lui, ci noi înșine. În rândul nostru, trebuie să ne transformăm în făclii luminoase.

Luăm noi lumina dela Hristos?

Luat-am noi destulă lumină dela Hristos, aprinsu-ne-am sufletul nostru, transformatu-ne-am în făclii luminoase care să lumineze tot jurul nostru?

Iată întrebări la care suntem datori să răspundem cu toată sinceritatea.

Dar, iubiții mei Frați în Domnul, eu n'am urcat acest amvon, ca să nu cuvânt de învățătură Vouă, cari înșivă sunteți învățători ai legii, cu atât mai puțin să transform acest amvon în scaun de cercetare, sau de mustrare.

Ci vreau numai ca în câteva cuvinte să vă rog să urmați împreună cu mine un proces, un fenomen fizic, care își are drept corol un proces sufletesc similar.

Frații mei, cunosc 2 feluri de lumină sau mai bine zis de luminători. Iată mai întâi lumina lucei fărului, blândă și argintie, apoi lumina de lună, fermecătoare lumina ce o răspândește regina nopții, priviți apoi la lumina licuricului, ce aruncă scântei din lărbă, ce strălucește ca un mărgăritar în întunerecul nopții și întoatești-vă privirea la însăși mărgăritarele aiese, smaragde, topaze, diamante sau alte asemenea podoabe.

Nu sunt toate aceste lumini frumoase și atrăgătoare? Ba sunt, dar ele sunt atât de reci, și nimeni nu și-a putut aprinde lumina dela lumina de lună, sau dela luceafăr, sau dela licurici, și nici dela strălucitorul diamant...

Să trecem acum la alte izvoare de lumină.

Iată soarele dător de lumină, de viață, de căldură.

Iată fulgêrul, care despică norii, și într-o clipă luminează și aprinde tot ce întâlnește în cale.

Și iată, în sfârșit, modesta făclie care se arde pe ea însăși luminând.

Cu care din aceste două izvoare de lumină putem asemăna pe Hristos, Domnul nostru?

Hristos a voit să fie Mântuitorul nostru, El și-a aprins sufletul său de dragoste de milă pentru noi, El și-a dat viața pentru noi, El a fost ca un soare, care și-a răspândit razele dăătoare de lumină și de căldură peste tot pământul.

„Foc am venit să aduc pe pământ și ce este dacă s'a aprins?”

Iată taina răspândirii creștinismului! Căci apropiindu-se de Hristos, de flacăra

dragostei Lui, atâția ucenici și sfinți și părinți ai Bisericii și-au aprins și ei sufletul și au luminat lumea.

Și acum să ne întoarcem la noi, să ne întoarcem la tine, Fratele meu, în parohia ta săracă, unde muncești și alergi și totuși, pe dreptate te întreb, de ce nu reușești în munca ta.

Unul zice: o'am învățat destulă carte teologică; dacă aș fi doctor în teologie, magistrul, aș reuși în munca mea, iar acum n'am timp să mă ocup cu cartea.

Altul spune: n'am vocațiune și de acela nu reușesc;

Celălalt: eu nu am darul oratoriei; și în sfârșit cel din urmă se plînge că poporul e sărac, indiferent, e rău chiar.

Fratele acesta pot fi adevărate.

Știința teologică ascuțește armele duhului;

O vocație specială preoțească, te mână pe calea cea bună;

Darul vorbirii e o mare înlesnire în activitatea de predicator și în sfârșit, sărăcia poporului, indiferența și răutatea sunt piedeci reale în calea succesului.

Apostolii, mucenicii, sfinții au avut și ei piedici, poate în mai mare măsură, în calea lor, și totuși au biruit. Au biruit, fiindcă au avut sufletul aprins de dragostea lui Hristos, de chemarea Lui sfântă. De aceea, Fratele meu, vino mai aproape, cu inima mai deschisă, în casa Domnului ca să la picioarele Lui, caută și-ți vei aprinde și tu sufletul tău la soarele cel puternic, Hristos, și atunci vei putea fi și tu o făclie ce luminează și încălzește.

Dacă-ți vei aprinde sufletul de dragostea lui Hristos, vei fi mântuit și că-știgi și acum, știință teologică; ai doară Sfânta Scriptură și o bibliotecă, și vei găsi și vreme, și prilej de studiu.

Sufletul tău aprins îți va da și vocațiune preoțească și chiar și darul vorbirii (Moise și Demostene erau peltici) și-ți va arăta că sărăcia poporului, indiferența și răutatea lui, sunt ogorul tău cel mai bun, sunt chiar piedestalul pentru înălțarea ta.

O, de câte ori, stând în altar înaintea sf. prestol și văzând cum parăcliserul încearcă să aprindă tămăia din cădelniță și nu poate, până nu suflă să se când aprindă m'am gândit că de multe ori, moliciunea, plictiseala, somnolența, lipsa de entuziasm ne împiedică să aprindem din cărbunele mulcom al sufletului nostru lumina sufletească a credincioșilor noștri.

Să suflăm puternic în cărbunele aprins, dar arzând domol, al sufletului nostru și atunci vom putea aprinde toate sufletele din parohia noastră.

Să facem, iubiții mei Frați, din nou chemarea noastră preoțească o, chestiune personală a noastră, să ne pasionăm în ea de misiunea sfântă a sacerdoțiului, prin rugăciune, prin meditație, prin autosugestia prin educarea voinței noastre, căci e vorba de existența noastră, de mântuirea noastră a credincioșilor noștri, a neamului nostru chiar, după cuvântul prorocului Ezechiel dela cap. 3, vers. 18:

„De nu vei desluși, nici vei grăi, va mări cel fără de lege întru fărădelegea sa și sângele lui dela tine-l voi cere”.

mai vărios, cu cât atari mijloace sunt stăruitor recomandate de metodologia luptei antisectare.²

Ultima fază a organizării misionarismului laic antisectar, este trimiterea misionarilor respectivi la acțiune pe teren și supravegherea lor atentă și continuă, îmbinată cu o neîntreruptă desăvârșire a pregătirii deja primite. Firește, acțiunea aceasta se va desfășura în cadrul colaborării fixat în capitolul respectiv. În acest stadiu, preotul trebuie să țină seamă strict de următoarele principii normative:

1. Misionarismul laic antisectar nu desființează viața publică. În consecință, misionarismul acesta nu vrea să sustragă pe nimenea din viața cetățenească și profesională. Dimpotrivă, exercitarea îndatoririlor profesionale și de viață publică, le stă deschisă misionarilor laici antisectari. Cu atât mai vărios, cu cât numai dacă sunt în lume, pot ei să-și exerciteze eficace misiunea: o prelungire a păstorului de suflet în cercurile care sunt inaccesibile acestuia. Din acest principiu, rezultă firească norma că preotul trebuie să-și

ocupe pe misionarii laici antisectari, numai în măsura timpului lor disponibil.

2. Subordonarea misionarismului laic antisectar, misionarismului ierarhic, și conducerea lui de către ierarhie, aparține la însăși ființa lui. Fiind o participare la misionarismul ierarhic, o prelungire și o întregire a acestuia, misionarismul laic antisectar numai atunci e tare, dacă acționează din însărcinarea, trimiterea și sub dependența și supravegherea ierarhiei.³ De aceea misionarismul laic antisectar trebuie recunoscut, inițiat și condus de ierarhie. De aici principiu cardinal: Misionarismul laic antisectar trebuie încorporat și subordonat ierarhiei bisericești.

Practic, misionarismul laic antisectar se organizează după structura organizației bisericești, conducerea și coordonarea mergând de sus în jos, iar activarea lui de jos în sus: parohie, protopopiat, eparhie, mitropolie, metodele și mijloacele fiind adecvate situației respective. De aici se vede că problema organizării integrale a misionarismului laic antisectar depășește cadrul parohiei și reclamă concursul întregii Biserici. Mai ales că preotul singur nu poate procura toate mijloacele pregătirii și activării acestui misionarism.

În virtutea principiului cardinal al încorporării și subordonării misionarismului laic antisectar, ierarhiei, p eotul

² Cf. *Ispir Gh. Vasilie*: Misiunea creștină în România nouă. În „Biserica și problemele sociale”, București 1933, p. 218.

e dator să conducă și supravegheze continuu acțiunea misionarilor respectivi.

3. Dar această conducere și supraveghere trebuie exercitată cu mult tact pastoral. În acest sens, trebuie să preconizăm și principiul normativ al *recunoașterii independenței personalității misionarilor laici antisectari*. Căci dacă vrem ca misionarii laici antisectari să fie abnegați și zeloși, trebuie să le dăm posibilitatea ca ei să-și presteze colaborarea într-o formă, care cuprinde recunoașterea personalității lor. E un fapt psihologic bine stabilit, că omul creiază incomparabil mai mult, dacă poartă răspundere proprie, decât dacă lucrează numai sub responsabilitate streină.⁴ De aceea, dacă, bunăoară, s'ar întâmpla ca laicul, cunoscându-i mai bine pe unii sectari, să aducă mai multă competență în unele probleme ale executării practice, — preotul să nu stănjenească această reliefare a misionarismului laic.

De mare importanță practică este și *împărțirea parohiei în sectoare sau vecindități*, și repartizate apoi acțiunii misionarilor laici antisectari.

Și totuși rolul primordial în cadrul organizării și activării acestui misionarism, revine păstorului de suflet. De aceea, studiul nostru se încheie firește cu arătarea rolului preotului în cadrul misionarismului laic antisectar.

⁴ *Keller*: O. c. p. 64.

[Va urma].

² Cf. *Kistner Karl*: Unsere Seelsorge u. die Sekten. In „Religiöse Volksstörungen der Gegenwart”. Herausgeb. von Dr. Arthur Allgeier. Fr. i. Br. (Herder) 1924, p. 89; *Marcu T. Grigorie Dr.*: Decalogul luptei antisectare. În „Revista teologică”, Maiu—Iunie 1943, p. 275; *Ispir G. Vasilie*: Sfântul apostol Pavel ca misionar. În rev. „Biserica ortodoxă română”, Ianuarie—Martie 1944, p. 59.

Să ne păzim ca de foc de lăudători cuvântărilor noastre.

E ispița celui rău. Ci așa să ne întocmim cuvântul nostru, ca în urma lui, ascultătorii să pornească, hotărâți, război împotriva păcatului.

Pelerinii cari merg la locurile sfinte, spun, că în noaptea Învierii, în biserică sfântului mormânt mille de credincioși îngenuchind în rugăciune adâncă, în frunte cu Patriarhul ortodox, se roagă cucernic la Tatăl Ceresc să trimită lumina din cer și să aprindă făclia de pe sfântul prestol. La rugăciunile lor stăruitoare lumina din cer coboară prin cupola bisericii și aprinde făclia din mâna Patriarhului, care apoi strigă:

„Veniți de luați lumină!”

Cutremurat de această minune, ori de câte ori la slujba învierii rostesc strigătul simbolic: „Veniți de luați lumină.” mă întreb înfiorat: am eu sufletul luminat ca dela mine, din sufletul meu aprins, să poată lua lumină mântuitoare toți credincioșii?

Dar tu, Fratele meu?

De aceea cuvântul meu nu poate să sfârșască decât în murmur de rugăciune:

Coboară, Doamne, lumina Ta cerească în sufletele noastre, aprinde-le de locul chemării noastre sfinte, fă-le făclii luminoase ca dintr'ânsele și printr'ânsele să se poată aprinde și sufletul credincioșilor noștri spre ascultarea și umarea poruncilor Tale spre mântuirea lor vremelnică și veșnică, acum și totdeauna, Amin.

Protop. Emilian Stoica

Cuvinte arhieresti

La Învierea Domnului în 1945

Din scrisoarea pastorală, acum primită a P. S. Sale Episcopul Nicolae al Oradiei, desprindem următoarele părți dela sfârșit:

Războiul, care bântue de aproape șapte ani de zile a adus potop de suferință peste lumea întreagă și peste Neamul și Țara noastră.

Văd cu ochii sufletului meu mulțimea nenumărată a lipsurilor și necazurilor de tot felul din casele și gospodăriile voastre, îndeosebi din casele unde lipsește tata, soțul, sau fiul. Văd pe toți cei apăsăți și chinuți de grijile și greutatea zilei de mâine. Văd jalea negrăită din casele văduvelor și acelor săraci. Aud plânsul nemângăiat al pruncilor rămași fără de tată și tânguirea amară a celor oropsiți.

La voi, și lângă voi aș vrea să vin și să fiu astăzi, iubiții mei, cu cuvântul meu părintesc și cu mângăierea mea duhovnicească. În numele Domnului nostru Iisus Hristos cel înviat din morți vă trimit tuturor îmbărbătarea cea nemăcinată a credinței în Dumnezeu, dimpreună cu îndemnul de-a Vă întări neîncetat cu puterea rugăciunilor în necazurile voastre.

Vă sfătuiesc să păziți cu sfințenie toate predațiile străvechi și sănătoase, care ne-au adus mântuire în zilele grele ale istoriei noastre și să cercetați regulat sf. biserică în Duminică și sărbători, înfățișându-vă curăți înaintea feței Domnului.

Munciiți cu hărnicie ogoarele voastre ca mâine să aveți cu toții pe mesele voastre pâinea cea de toate zilele.

Vă mai îndemn, împreună cu sf. Apostol Pavel, ca în toate ale voastre să „umblați cu pază, cu ca niște neînțelepți ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, că zilele rele sunt” [Ef. 5, 15-16].

Preoțimea din despărțământul prot. „Oitul” al Asociației clerului „Andrei Șaguna” s'a întrunit în conferința de primăvară în 19 Aprilie a. c. în Șercaia sub prezidiul păr. prot. Ch. Marcu. Au participat toți preoții din protopopiat.

La ora 9 în sf. Biserică, după rugăciunile de dimineață, păr. V. Boeriu Grid a rostit meditația înainte de mărturisire, mâncând dela cuvintele: „Doamne la cine ne vom duce? Tu ai cuvân-

tele vieții veșnice” [Ioan 6, 58], apoi toți preoții s'au mărturisit. S'a oficiat sf. Liturghie la Înaintea sfinților și la priceasnă a predicat păr. Sorin Popa—Veneția de sus, după care preoții prezenți s'au împărțit.

În cancelaria prot. păr. prot. Chirion Marcu președ. despărțământului, în cuvântul de deschidere, face un expozeu al vieții spirituale, în bis. ort. română și în biserică ortodoxă adăstând și asupra bisericii ortodoxe din Uniunea Sovietică, ce tinde să ia un frumos avânt. Apoi se oprește câteva clipe asupra persoanei P. C. Sale preot C. Burducea, ministrul cultelor, care prin frumoasele sale inițiative dă un suflu nou Bisericii.

Păr. Remus Mircea-Șinca nouă cieste lucrarea „Cum caută preotul pe Hristos”, iar păr. Zichețel Enescu-Lupșa lucrarea „Hristos ne chiamă astăzi”. Ambele lucrări au fost tratate cu multă pricepere.

Păr. prot. comunică o serie de circulare pentru luare la cunoștință și conformare și dă îndrumări în legătură cu cultul și catechizația.

Preot Valer Boeriu-Grid

Preoțimea aderă la „Uniunea Preoților Democrați din România”. — Urmând preoțimii din Valea Jiului, preoții din prot. Brașov au aderat în unanimitate la „Uniunea Preoților Democrați din România”. Cu acest prilej au trimis I. P. Sfințitului Dr. Nicolae Bălan al Ardealului următoarea telegramă:

„Preoțimea protopopiatului Brașov întrunită în ședința extraordinară, a aderat în unanimitate la principiile democratice susținute de „Uniunea Preoților Democrați”. Cu acest prilej ea întărește legământul de devotament cu ierarhul apărător al poporului și Bisericii noastre și vă asigură că înțelege să nu se abată dela sublima ei misiune. Dr. Nicolae Stînghe, adm. protop. Preot Vasile Coman, preș. secției Brașov”.

Democrația în luptă pentru luminarea poporului. — La Duminică Tomii, s'au inaugurat — cu sfeștanie — noua aripă a Școlii primare mixte Nr. 5 din Cartierul Trei stejari, precum și localul destinat a fi sedlul Comitetului cetățenesc din acelaș cartier. Toți vorbitorii din partea democrației: dl Dumitru Ursa, dna Maria Ursa și dl Bucătaru, Președintele Comitetului cetățenesc din respectivul cartier au pledat convingător pentru ridicarea poporului prin credință și prin luminarea cărții. Totdeauna și-au fixat ca prin punct în programul de activitate ridicarea unei biserici a unei școli pentru satisfacerea nevoilor spirituale culturale ale Cartierului Trei stejari. Dumnezeu să le ajute.

În ajutorul răniților

Cu prilejul conf. de primăvară, ținută în Avrig în 18 Aprilie a. c. preoțimea prot. Avrig a cercetat și mângăiat răniții din spitalul Z. I. 485 Avrig ducând și daruri pe cari le-au colectat în parohiile lor, după cum urmează:

Preoții. I. Prile—Săcădate, 20 ouă, 5 l. lapte, 5 colaci. G. Tatu—Săbeșul de sus, 30 ouă 25 kg. făină, 500 lei. G. Paștea—Sărata, 245 ouă, 50 kg. făină. II. Budac Oprea—Cârțișoara 52 ouă. L. Scoroșei, Streza—Cârțișoara, 100 ouă, 6 1/2 kg. făină, 1,200 kg. caș, 1 kg. slănină. N. Teștu—Corbi. 50 c. p. 59 copuri de grâu, 124 ouă, 1365 lei. V. Bogdan—Arșaul de sus 209 ouă, 2320 lei. M. Budac—Ucea de jos 3 saci făină 220 ouă. I. Bursu—Ucea de sus, 1 sac făină, 100 ouă, V. Preda—Feldioara, 220 ouă, 30 kg. făină, 1 kg. slănină 30 c. p. V. Preda—Viștea de jos 272 ouă 110 kg. făină, 2 kg. slănină. 30 c. p. I. Ghindez—Drăguș, 500 ouă, 2 saci făină 8 kg. slănină, C. Mandaș—Porumbacul de jos, cozonaci în valoare 15 000 lei. E. Crăciun—Sebeșul de jos, 100 ouă. Fi. Păunescu—Glămoaca, 102 ouă, și 1065 lei.

Exprim și pe această cale, mulțumiri donatorilor și cucernicilor: preoți cari au răspuns într'un chip atât de frumos la apelul ce l-am făcut,

Avrig la 25 Aprilie 1945.

Adm. protop. A. Radu

VITRINA CĂRȚII

Preotul Ioan Gh. Coman, *Probleme de filosofie și literatură patristică*, București, Casa Școalelor, 1944, în 8, 275 p., 300 lei.

Facultatea de Teologie din București a primit de câțiva ani în rândurile profesorilor ei o forță nouă, un dascăl de autentică vocație intelectuală și de o superioară pregătire științifică, așa cum orice instituție de cultură teologică ar fi mândră să-și recruteze un dascăl. E vorba de Părintele Ioan Gh. Coman, numit mai întâi conferențiar, apoi profesor de Patrologie la acea Facultate.

Fiind înzestrat cu o mare putere de muncă și o largă cultură — din care au ieșit până acum numeroase lucrări științifice din domeniul patrologiei, al filologiei clasice și al istoriei religiunilor — Părintele Ioan Gh. Coman reprezintă una dintre cele mai mari nădejdi ale teologiei românești. Dela răsuna P. C. Sale așteptăm să se inițieze un întreg curent de cercetări în domeniul patristic. Ba chiar mai mult, putem aștepta și lucrări de sinteză, ca cele pe care însuși Părintele Coman le promite în prefața cărții de care ne vom ocupa în cele ce urmează. Alfel P. C. Sa nădăjduiește să aducă într-o zi Bisericii și Țării românești olandă unei „dogmatice” și a unei „metafizice ortodoxe, întemeliate exclusiv pe documentele originale ale epocii Patristice”. Și oricine poate să recunoască în această dorință o mare și frumoasă misiune, pentru care face să-și angajeze toate eforturile, întreaga viață.

Cât de necesare și cât de urgente sunt studiile patristice în teologia românească, nu vom încerca să mai arătăm. A făcut de altfel acest lucru, cu rară măiestrie, d. profesor Teodor M. Popescu, dela Facultatea de teologie din București într'un studiu consacrat acestei probleme. În *Studii Teologice*, an. 1940, vol. II). E destul să spunem că aproape totul în teologia ortodoxă de aici trebuie să pornească, dela Sfinții Părinți, ca sistematizatori ai cugetării creștine cuprinsă în Sf. Evanghelie.

De aceea nu mică ne-a fost bucuria când am aflat că studiile pe care Părintele Coman le publică sub titlul *Probleme de filosofie și literatură patristică* formează numai „un modest început al unor lucrări de amploare asupra gândirii dogmatice, filosofice, morale, estetice și sociale a Sfinților Părinți”.

Studiile acestea, apărute unele mai întâi în reviste, altele nepublicate încă, urmăresc în deosebi precizarea raportului dintre cugetarea creștină și filosofia profană. E una dintre cele mai de seamă probleme ce se pun nu numai patrologului, ci și oricărui teolog care se simte îmbibat de cultură profană, dar care știe totuși că nu se poate îndepărta de normativul de cugetare cuprins în dogma creștină. Soluția ecletismului lumnat de credință la care s'au oprit Sfinții Părinți e de aceea plină de învățăminte pentru noi și merită să fie cunoscută mai de aproape.

În deosebi primele câteva studii din lucrarea părintelui Coman adăncesc problema apropiierilor și deosebirilor dintre cugetarea creștină și filosofia profană din epoca patristică, în vreme ce restul studiilor compară modul creștin de viață cu modul profan. Și această din urmă confruntare e plină de învățăminte pentru noi, fiindcă ne dăm seama odată mai mult de sublimitatea vieții creștine, transfigurată de dogma harului divin.

Ultimul capitol, intitulat *Dogma creștină*, e o privire sintetică și o preamărire a neplăcerilor adevărului ce stau la temelia cugetării și vieții creștine.

Obiectivitatea științifică a autorului nu-l împiedică totuși de a da o formă înălțată gândului său. Minunatele priviri de ansamblu din primele trei studii și introducerile și concluziile dela celelalte sunt adevărate imne închinare cugetării patristice, într'o desăvârșită formă stilistică și cu un entuziasm ce vădește o imensă iubire de studiu patristic. Adică tocmai ceea ce se cere în primul rând cercetătorului unei literaturi din alte vremuri,

dar care se vrea îmbiată cu căldură sufletului contemporanilor.

Recomandăm deci lectura acestor studii ale Părintelui Coman, atât clericilor cât și credincioșilor. Încredințați fiind că vor găsi în ele lumină și îmbărbătare și se vor simți câștigați definitiv de frumusețea și înălțimea cugetării patristice. Dumnezeu să ajute autorul ca să-și împlinească gândul frumos de a arca deasupra teologiei românești bolțile de azur ale metafizicii ortodoxe.

Em. V.

Nr. 4008/945

Comunicare

Comunicăm spre știri și conformare Preoțimii din Arhiepiscopia noastră următoarea adresă a Onor. Minister al Cultelor.

„Sf. Arhiepiscopii de Alba-Iulia și Sibiu Secția Administrativă
Nr. 680/945 — Cabinet.
16. IV. 1945.

În conformitate cu dispozițiile Președinției Consiliului de Miniștri comunicate Ministerului Cultelor cu Nr. 302770/945, avem onoarea a Vă ruga să binevoiți a da dispoziții organelor în subordine, ca ori de câte ori se adresează Președinției, Consiliului de Miniștri, să o facă pe cale ierarhică, pentru a se evita astfel corespondența inutilă prin sesizarea Președinției cu chestiuni cari nu sunt de resortul ei, ci a departamentelor”.

Sibiu, la 3 Mai 1945.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Preot distins. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a dat binecuvântare de a purta brăul roșu, părintelui V. Șandru din Lupeni, protopopiatul Petroșani, pentru a răspândi munca îndelungată, în ogrorul bisericesc, a vrednicului preot din Valea Jiului. Distinția este deplin meritată. Sexagenarul părinte Șandru a fost felicitat de toți colegii săi din protopopiat.

ȘTIRI LOCALE

Predică în Catedrala din Sibiu

Cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu și prot. Mih. Neagu; diaconi: cons. Al. Popa și Anatolie Scurtu. *Predică cons. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică preotul Nicolae Constantin, dela parohia Sibiu-Lazaret.*

9. Luni în 21 Maiu 1945, SS. Imp. Constantin și Elena, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Gheorghe Șoima și preot Ioan Munteanu; diaconi: Simion Macariș și prof. Nicolae Mădin. *Predică: preotul Ioan Munteanu. La Oastea Domnului predică: preotul Vladimir Turusancu.*

Nr. 4223/945

(19) 1—

Publicațiune

În conformitate cu dispozițiile art. 14 din Regulamentul Academiei teologice „Andrei Șaguna” din Sibiu, Consiliul Arhiepiscopesc declară și publică vacante catedra de Liturgică și Teologie Pastorală și Conferința de îndrumări misionare și sectologie pentru chemarea restrânsă sau prin transferare ori pentru chemarea largă prin numire ca titulari, de la această Academie.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 15 Mai 1955.

Consiliul Arhiepiscopesc

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului